

Arbeidsmarkt huisartsenzorg regio Flevoland, 2022

De arbeidsmarkt van de Nederlandse huisartsenzorg staat onder druk. Maar wat zijn daarin de regionale verschillen? Het Nivel geeft inzicht in de arbeidsmarkt van de huisartsenzorg per RegioPlus-arbeidsmarktregio (op basis van de twaalf regionale werkgeversorganisaties in de sector Zorg en Welzijn), in een serie van regionale factsheets. Elke regio kan op basis hiervan een eigen strategisch arbeidsmarktbeleid ontwikkelen, met als uiteindelijk doel om met elkaar de balans op de arbeidsmarkt van de huisartsenzorg te verbeteren.

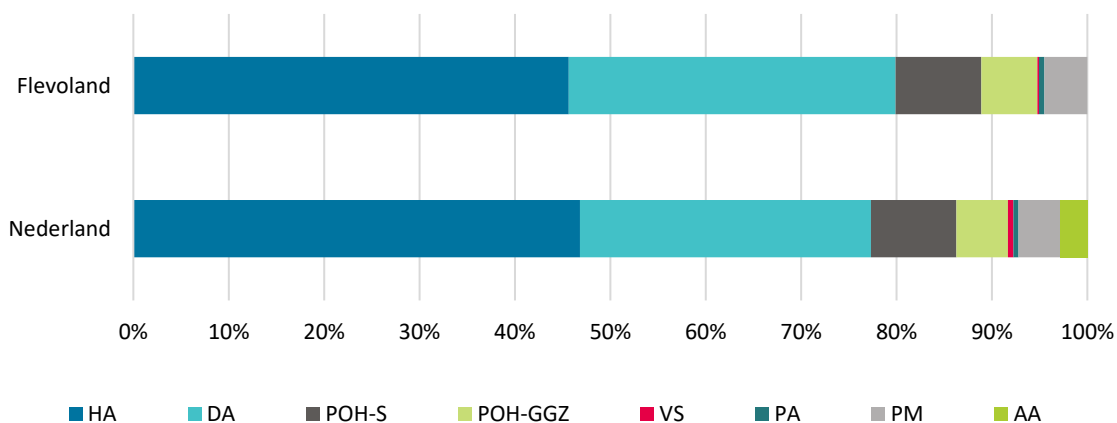
De factsheets geven per regio een actueel beeld van:

1. Functies en capaciteit in de huisartsenpraktijk (en daarmee het aanbod aan huisartsenzorg)
2. Opleidingscapaciteit in de huisartsenpraktijk
3. Vacatures en verwachte tekorten in de huisartsenpraktijk
4. Drukke en werklast in de huisartsenpraktijk
5. Maatregelen die huisartsenpraktijken nemen

1. Functies en capaciteit in de huisartsenpraktijk

In de regio Flevoland waren in 2022 in de deelnemende huisartsenpraktijken gemiddeld 14 personen in de dagzorg werkzaam die gezamenlijk 255 uren per week werkten. Huisartsen (HA) (42%) en doktersassistenten (DA) (36%) hadden hierin het grootste aandeel. Het overige aandeel werd geleverd door ondersteunend personeel, zoals de praktijkondersteuner somatiek (POH-S) (8%), de praktijkondersteuner geestelijke gezondheidszorg (POH-GGZ) (5%), de verpleegkundig specialist (VS) (3%), de physician assistant (PA) (4%), de praktijkmanager (PM) (5%). In Flevoland zijn er geen apotheekhoudende huisartspraktijken waardoor er geen huisartsen zijn met een apothekersassistent (AA) in dienst. Flevoland was qua personeelssamenstelling verder vergelijkbaar met de gemiddelde Nederlandse huisartsenpraktijk (figuur 1).

Figuur 1 Verdeling van de capaciteit in de huisartspraktijk (in uren) in 2022, naar functie*

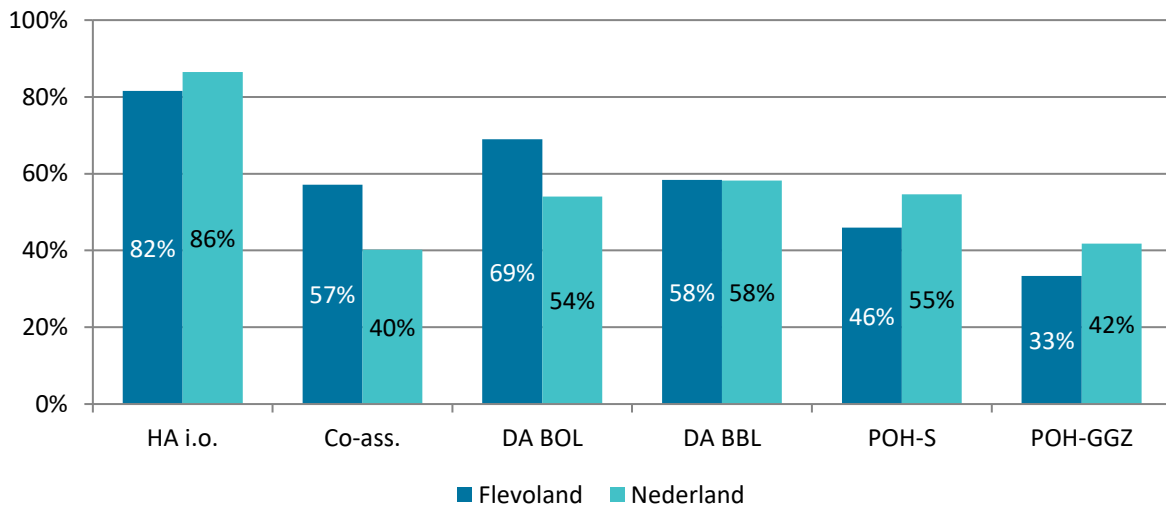

* Bij POH-S gaat het hier om de POH-Somatiek / Praktijkverpleegkundige, en bij POH-GGZ gaat het om de POH-GGZ / Praktijkverpleegkundige GGZ / GGZ-medewerker.

2. Opleidingscapaciteit in de huisartsenpraktijk

Flevoland verschilde qua opleidingscapaciteit van de gemiddelde Nederlandse huisartsenpraktijk (figuur 2). Zo lag het percentage praktijken met een stage- of opleidingsplaats voor co-assistenten en de doktersassistent beroepsopleidende leerweg hoger dan landelijk gemiddeld, terwijl dat percentage voor de POH-S en POH-GGZ lager lag.

*Figuur 2 Percentage huisartsenpraktijken dat stage- of opleidingsplaatsen had in 2022, naar functie**

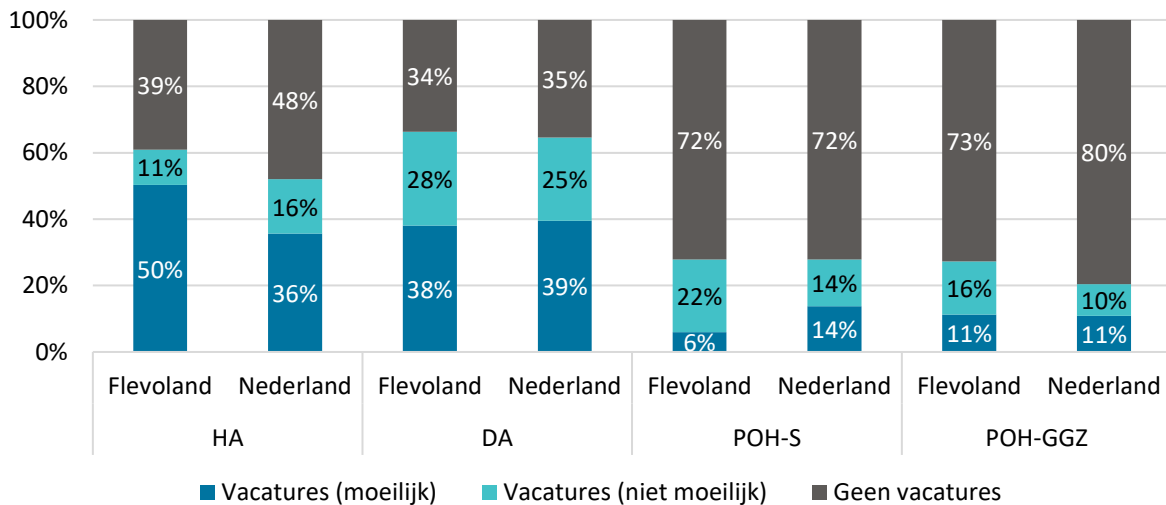

**HA i.o.=huisarts in opleiding, co-ass=co-assistent, DA BOL=doktersassistent beroeps opleidende leerweg, DA BBL=doktersassistent beroeps begeleidende leerweg, POH-S=praktijkondersteuner somatiek, POH-GGZ=praktijkondersteuner geestelijke gezondheidszorg.*

3. Vacatures en verwachte tekorten in de huisartsenpraktijk

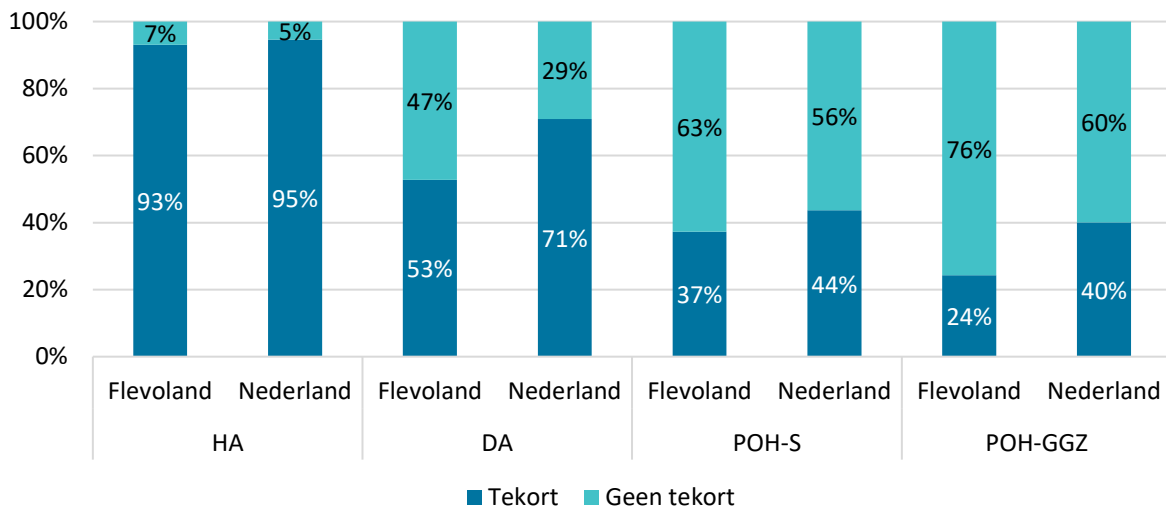
Een eerste indicator voor ervaren knelpunten op de arbeidsmarkt is het percentage praktijken dat in het afgelopen jaar vacatures had voor één of meerdere veelvoorkomende functies, en het percentage dat aangaf dat deze moeilijk vervulbaar waren. Flevoland verschilde hierin van de gemiddelde Nederlandse huisartsenpraktijk (figuur 3). Het percentage praktijken dat een vacature had voor de huisarts hoger dan gemiddeld in Nederland.

Figuur 3 Percentage huisartsenpraktijken dat in het afgelopen jaar vacatures had, naar functie

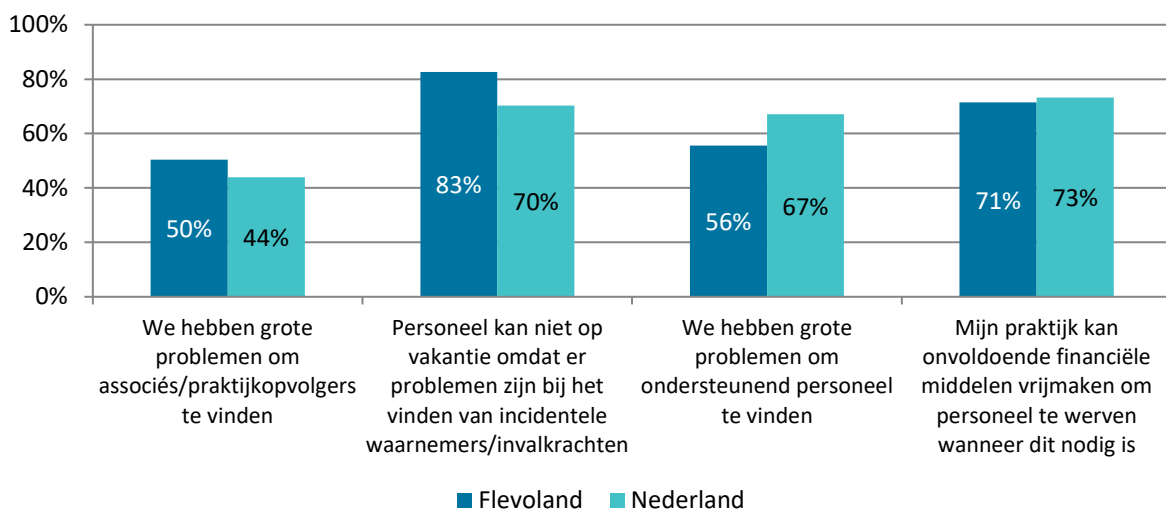
Een tweede knelpuntindicator is het percentage praktijken dat het komende jaar een tekort verwachtte voor één of meerdere veelvoorkomende functies in de huisartsenpraktijk. Het percentage praktijken dat een tekort verwachtte lag voor alle vier de functies voor de deelnemende praktijken in Flevoland lager dan gemiddeld in Nederland (figuur 4).

Figuur 4 Percentage huisartsenpraktijken dat in 2022 de komende 12 maanden een tekort verwachtte, naar functie

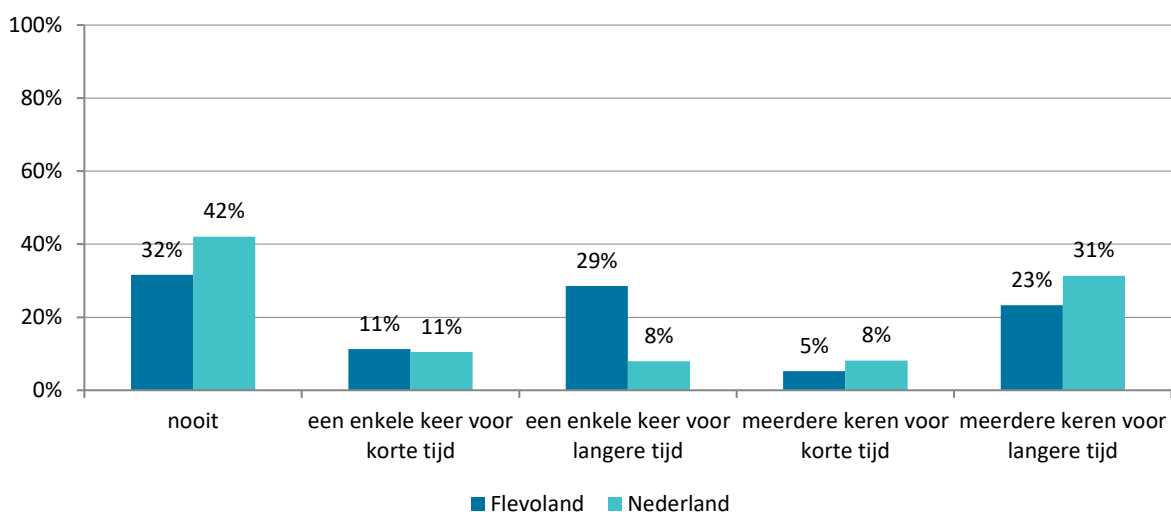
De problemen die praktijken ondervonden bij het vinden van personeel vormen een derde knelpuntindicator. Hierover zijn vier stellingen voorgelegd (figuur 5). Het percentage dat problemen heeft bij het vinden van associés/praktijkopvolgers en waarnemers/invalkrachten ligt in Flevoland hoger dan gemiddeld in Nederland, terwijl het percentage dat aangeeft problemen te hebben bij het vinden van ondersteunend personeel lager lag.

Figuur 5 Percentage huisartsenpraktijken dat aangaf grote problemen te hebben om personeel te vinden

Als gevolg van personeelskrapte kan het voorkomen dat praktijken tijdelijk geen patiënten aannemen. In Nederland kwamen ‘patiëntenstops’ vanwege een tekort aan capaciteit in de afgelopen jaar voor bij bijna 60% van de praktijken in Flevoland was dit het geval bij 70% van de deelnemende praktijken. Een kwart van alle praktijken gaf aan dat het zelfs meerdere keren voor langere tijd is voorgekomen.

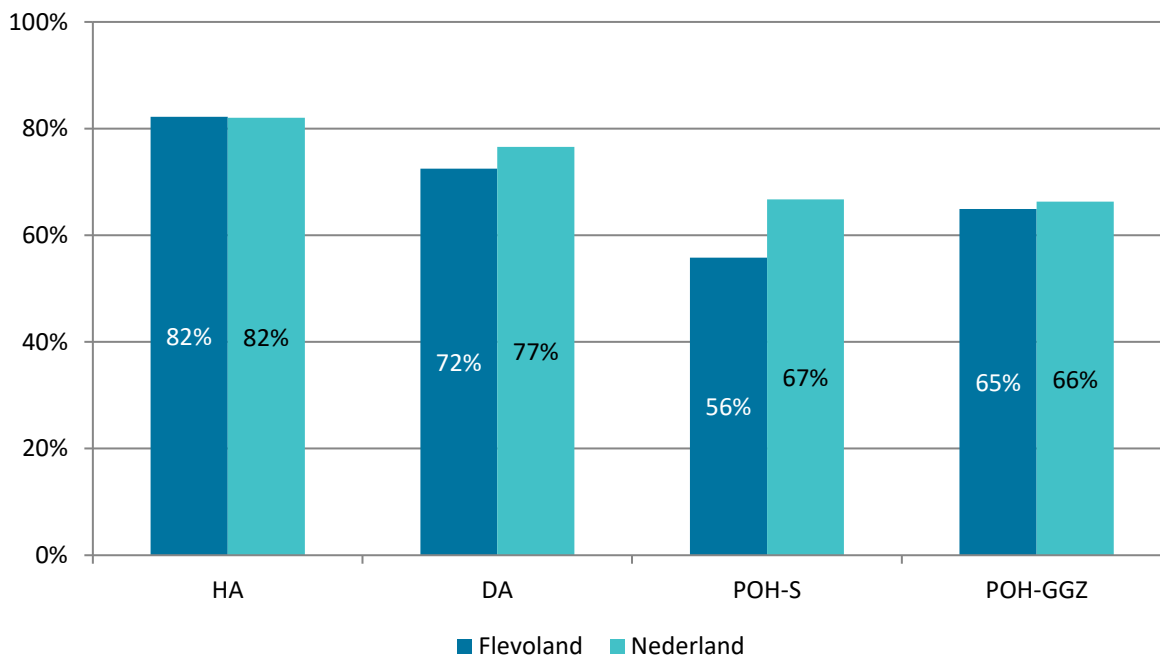
Figuur 6 Frequentie en duur waarmee in de afgelopen jaar tijdelijk geen nieuwe patiënten konden worden aangenomen vanwege een tekort aan capaciteit

4. Drukte en werklast in de huisartsenpraktijk

De ervaren werkdruk in de huisartsenpraktijk is in 2022 per functie uitgevraagd. Voor de POH-S zeggen de praktijken in Flevoland iets minder vaak dat zij een hoge werkdruk ervaren.

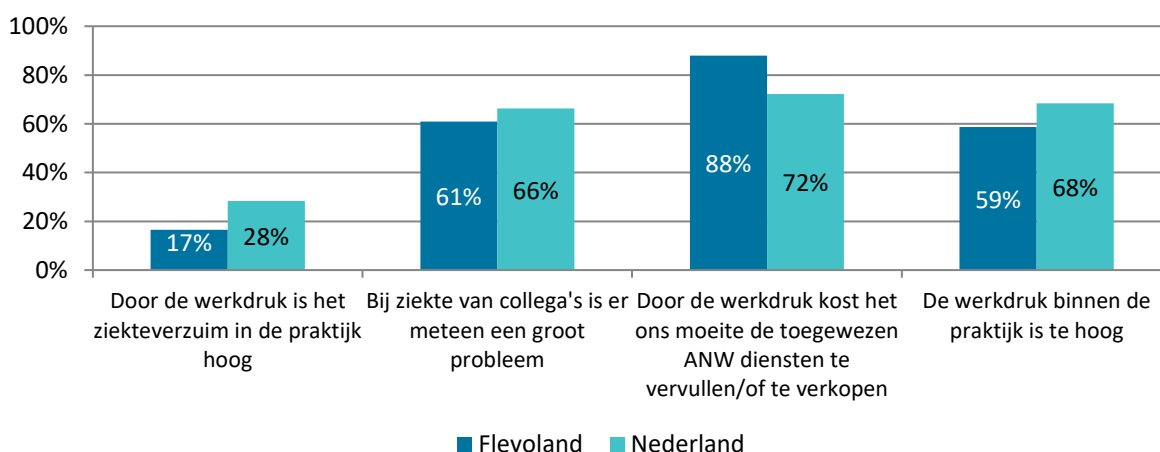
Figuur 7 Percentage praktijken dat aangaf een hoge werkdruk te ervaren, per functie*

* Bij HA gaat het hier om de zelfstandig gevestigde huisarts, niet de HIDHA, HID of waarnemende huisartsen die in de praktijk werkzaam kunnen zijn.

Een andere indicator voor de ervaren werkdruk vormen de antwoorden op de vier stellingen in figuur 8. Praktijken in Flevoland waren het vaker eens met de stelling dat het moeite kost om ANW diensten te vervullen of verkopen. Met de andere stellingen waren praktijken in Flevoland het minder vaak eens dan gemiddeld in Nederland.

Figuur 8 Percentage huisartsenpraktijken dat het eens is met vier werklast-stellingen

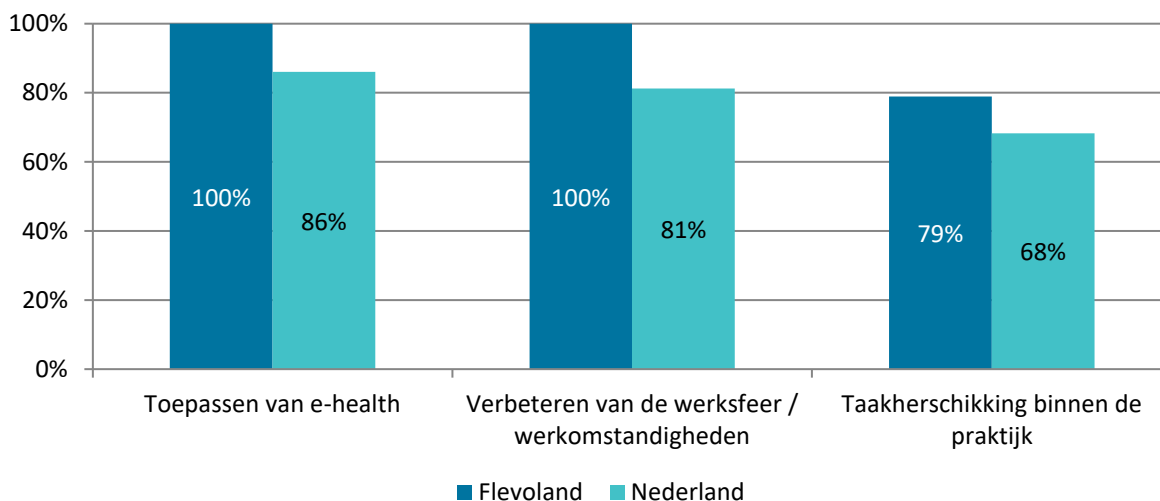

5. Maatregelen die huisartsenpraktijken nemen

Gegeven de voorgaande knelpunten op de arbeidsmarkt en drukte in de praktijk, treffen huisartsenpraktijken in de regio Flevoland verschillende maatregelen om zich op (verdere)

capaciteitsproblemen voor te bereiden. In 2022 namen de meeste praktijken in Nederland de volgende drie typen van maatregelen: het toepassen van e-health, het verbeteren van de werksfeer/werkomstandigheden en taakherschikking binnen de praktijk. Hierbij konden zij een enkele maatregel nemen of een combinatie van maatregelen. In figuur 9 worden de cijfers weergegeven. In vergelijking met Nederland zetten de deelnemende praktijken uit Flevoland de drie maatregelen vaker in dan gemiddeld in Nederland.

Figuur 9 Percentage huisartsenpraktijken dat voor de drie meest genomen maatregelen aangaf deze toe te passen ter voorbereiding op de toekomstige personeelsbehoefte

6. Samenvatting

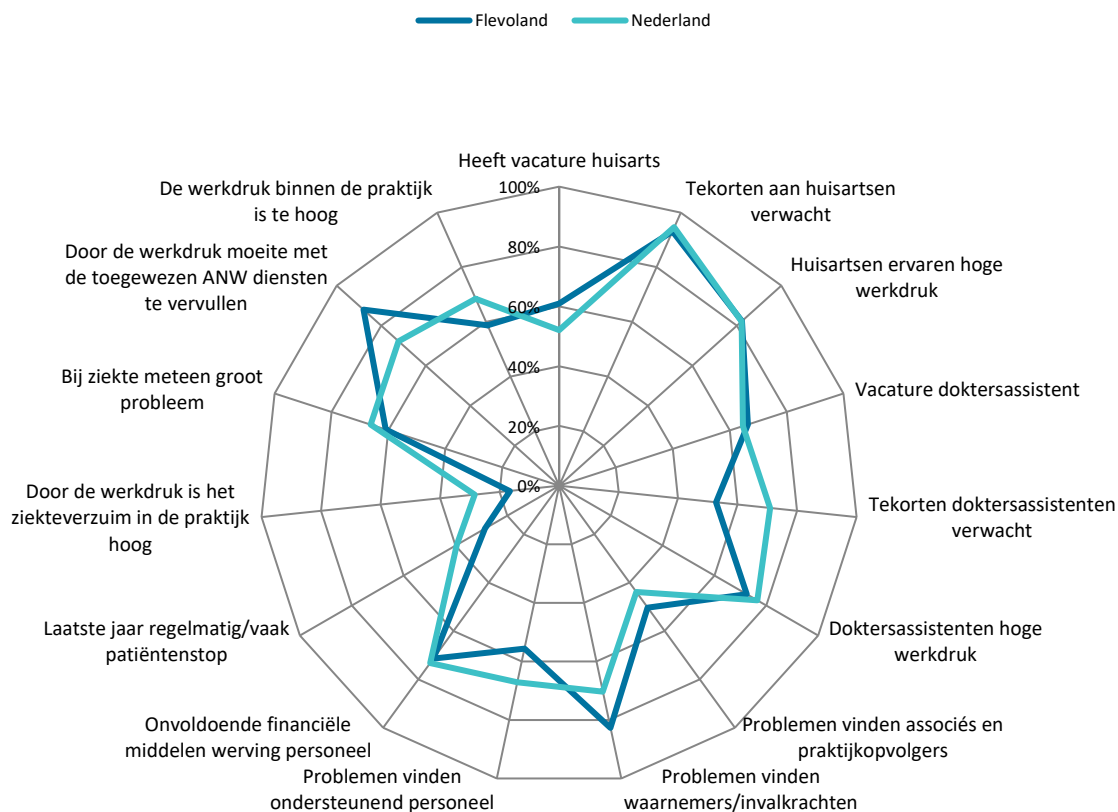
Vatten we de scores op de arbeidsmarkt-knelpunt- en drukte-indicatoren voor de regio Flevoland samen, en vergelijken we deze met het landelijke gemiddelde, dan laat figuur 10 zien hoe voor de regio het *overall*-beeld eruit ziet. Hierbij geldt dat hoe dichterbij de rand hoe groter het knelpunt is. De regio Flevoland wijkt af van het Nederlands gemiddelde in de zin dat **vaker** wordt aangegeven dat:

- Er vacatures zijn voor huisartsen
- Er problemen zijn met het vinden van praktijkopvolgers
- Er problemen zijn met het vinden van waarnemers
- Het door de werkdruk moeilijk is om ANW diensten te vervullen.

In de regio Flevoland werd **minder vaak** aangegeven dat:

- Er tekorten aan doktersassistenten worden verwacht
- Er problemen zijn bij het vinden van ondersteunend personeel
- Er regelmatig een patiëntenstop was in het afgelopen jaar
- Door de werkdruk het ziekteverzuim hoog is
- Er bij ziekte direct een probleem is
- De werkdruk binnen de praktijk te hoog is

Figuur 10 *Percentage huisartsenpraktijken dat in 2022 aangaf met verschillende arbeidsmarktknelpunten en drukte-indicatoren te maken te hebben; overall vergelijking van de regio Flevoland met Nederland gemiddeld*

Over het onderzoeksproject

De serie factsheets over de arbeidsmarkt van de huisartsenzorg per regio in 2022 is gebaseerd op de resultaten van een vragenlijst die tussen 26 oktober en 29 november 2022 onder een groot deel van de huisartspraktijken in Nederland is uitgezet (bijna 4.000 praktijken), verdeeld over de 12 RegioPlus-arbeidsmarktregio's die Nederland telt. Ongeveer 15% (n=725) van de praktijken heeft deze ingevuld. De respons in de regio Flevoland was 23% (n=19). Door de routing kan de respons per vraag echter lager uit vallen (hierover is een toelichting te vinden in het bijbehorende rapport). De serie bestaat uit verschillende regionale factsheets. In de factsheets zijn telkens de cijfers met betrekking tot de regio gepresenteerd naast de landelijke cijfers. De verschillen zijn niet statistisch getoetst, want het gaat om een indicatie. Er wordt van een verschil gesproken wanneer de antwoorden 5%-punt of meer uit elkaar liggen.

Tenzij anders vermeld gaat het bij HA om alle huisartsen die in de praktijk werkzaam kunnen zijn. Bij POH-S gaat het om de POH-Somatiek / POH-Ouderen / POH-Jeugd / Praktijkverpleegkundige, bij POH-GGZ gaat het om de POH-GGZ / Praktijkverpleegkundige GGZ / GGZ-medewerker, en bij VS om Verpleegkundig Specialist AGZ / GGZ.

Meer weten

U vindt deze publicatie en alle andere Nivel-publicaties op www.nivel.nl/publicaties.

Voor meer informatie over de Beroepenregistraties van het Nivel, ga naar: [Beroepenregistraties in de Gezondheidszorg](#) of e-mail naar balanshazorg@nivel.nl.

Meer informatie en factsheets over huisartsenzorg per regio

<https://www.nivel.nl/nl/beroepenregistraties-de-gezondheidszorg/arbeidsmarkt-huisartsenzorg-regio>.

Titelgegevens van deze publicatie

De gegevens uit deze publicatie mogen met de volgende bronvermelding worden gebruikt:

Flinterman, L., Keuper, J., Schaaik, A. van, Vis, E., Batenburg, R. Arbeidsmarkt huisartsenzorg regio Flevoland, 2022. Utrecht: Nivel, 2023.